

BYGGNADS
Utredningsenheten/1998-12-03

BYGGNADS MEDLEMSenkÄT

Hösten 1998

1 Framtidstro med förhinder

Inget bygger under en framtidstro i ett samhälle så mycket som att det byggs. Djupfrysningen av byggandet har inneburit att arbetslösheten varit rekordhög och den långvariga krisen har gjort att framtidstron har lyst med sin frånvaro.

Under det senaste året har dock arbetslösheten minskat kraftigt. Det är nu 78 procent av medlemmarna som har ett arbete vilket är 8 procentenheter mer än för ett år sedan och andelen anställda i byggbranschen har ökat från 61 till 65 procent. Visserligen beror en del på att antalet medlemmar minskat men det ligger trots allt en ökning även av antalet som har ett arbete i byggbranschen bakom siffrorna.

Medlemmarna har en något större tro på framtiden i höstens medlemsenkät jämfört med tidigare undersökningar. Men det finns fortfarande en djupt rotad skepsis om möjligheterna att få ett arbete, att få mer pengar i plånboken och löneökningar i nivå med andra löntagargrupper. Visserligen är det fler som har tilltro till framtida förbättringar, men det är långt ifrån någon majoritet som har någon stark tilltro till framtiden och förändringarna är trots allt ganska små.

Efter sju år med negativa förtecken borde vi äntligen få känna framtidstro. Det borde finnas förutsättningar för bättre tider. Men det ser ut att vara en framtidstro med förhinder. Alltid finns det någon anledning att ifrågasätta möjligheterna och se hoten torna upp sig. Under hösten har det kommit många negativa signaler om den ekonomiska utvecklingen till följd av krisen i Asien. Det har med säkerhet satt sina spår i opinionen - luttrade från tidigare, ej infriade, löften om bättre tider är det nog bäst att även nu ta det varligt med optimismen. Framtidstron har fått nya förhinder.

Tabell 1. Är du i allt väsentligt nöjd eller missnöjd med... (procent av svarande, inom parentes förändring sedan enkäten hösten -97)

	Nöjd	Missnöjd	Vet ej
...ditt nuvarande arbete? (endast de med anställning)	90 (+5)	6 (-3)	4(-1)
...Byggnads - förbundets verksamhet i sin helhet?	38 (-4)	19 (+4)	43 (+2)
...regeringen - helheten i politiken?	21 (+10)	53 (-15)	25 (+6)

2. Bakgrundsfakta

Enkäten har genomförts som postenkät. Den skickades till 507 slumpvis utvalda medlemmar, enligt senast tillgängliga medlemsregister. Utskicket gjordes den 18 september 1998. Två påminnelser har skickats ut, den 8 oktober respektive den 27 oktober. Den sista enkäten som bearbetats var förbundet tillhanda den 25 november 1998.

Svar hade då inkommit från 417 personer, vilket gör en svarsfrekvens på 82,2 procent vilket är i nivå med den svarsfrekvens vi haft på tidigare medlemsenkäter.

Tabell 2. Åldersstruktur bland förbundets medlemmar och de som besvarat enkäten (procent)

	Enkäten	Medlemmarna
Under 30 år	39	29
30-49 år	44	49
50 år och äldre	16	22
TOTALT	100	100

I jämförelse med medlemskåren är de som deltagit i medlemsenkäten yngre. Det är medlemmar som är under 30 år som är överrepresenterade i enkäten. Det är också den åldersgrupp där förbundet tappat flest medlemmar under senare år.

Tabell 3. Fördelning på yrkesgrupper i medlemskåren och i enkäten (procent).

	Enkäten	Medlemmarna
Murare	8	6
Träarbetare	38	41
Betongarbetare	16	21
Rörmontörer	11	14
Övriga	27	18
TOTALT	100	100

Den finns vissa skillnader mellan yrkeskategorierna i enkäten och den som gäller för medlemmarna i stort. Främst gäller det betongarbetarna som är underrepresenterade i enkäten.

3. Jobbet

Nuvarande sysselsättning

Tabell 4. Har du en anställning för närvarande? (procent, i parentes förändring jämfört med hösten 1997)

Ja, i byggbranschen	65	(+4)
Ja, utanför byggbranschen	11	(+3)
Ja, i form av AMS-åtgärd	2	(-2)
Nej, egen företagare	2	(+1)
Nej, arbetslös	14	(-4)
Nej, annat skäl	5	(-1)
TOTALT	100	

Det är en växande andel av Byggnads medlemmar som redovisar att de har arbete i byggbranschen, vilket förvisso är glädjande. Ökningen är fyra procentenheter, samtidigt som andelen sysselsatta i andra branscher också ökat. Sammantaget är det åtta procentenheter fler i år än förra året av medlemmarna som har en anställning eller är egna företagare. Sett över ett par års sikt är utvecklingen än starkare.

Erfarenhet av arbetslöshet

Liksom tidigare år har vi frågat medlemmarna om deras erfarenhet av arbetslöshet. Vi ville veta hur många som varit arbetslösa någon gång under lågkonjunkturen och hur lång tid man varit arbetslös.

Tabell 5. Har du under de senaste fem åren varit arbetslös? (procent, jämförelse med hösten –97)		
Ja	64	(-2)
Nej	36	(+3)
Vet ej	0	(0)
TOTALT	100	

Det är en något mindre andel som varit arbetslösa jämfört med för ett år sedan. Det tyder på att många av de som lämnat förbundet är sådana som varit arbetslösa någon gång under perioden.

Vi ville också veta hur lång tid de varit arbetslösa, för att veta hur många som har varit arbetslösa under en längre period.

Tabell 6. Hur lång tid har du sammantaget varit arbetslös under de senaste fem åren? (procent, jämförelse med hösten –96)		
Ej arbetslös	34	(+5)
Upp till sex månader	21	(+3)
Mellan sex månader och ett år	14	(-3)
Mer än ett år men mindre än tre år	18	(-4)
Mer än tre år	9	(0)
Vet ej	4	(+1)
TOTALT	100	

Tabellen visar att de som inte har varit arbetslösa har ökat, liksom de som endast har en kort tids erfarenhet av arbetslöshet. Det har blivit färre som har en längre tids erfarenhet av arbetslöshet men det som oroar är naturligtvis att nästan var tionde medlem har varit arbetslös mer än tre år de senaste fem åren. Och drygt var fjärde medlem, 27 procent, har varit arbetslös minst ett år under femårsperioden.

På motsvarande sätt ställde vi frågor om erfarenhet av arbetsmarknadspolitiska åtgärder. Det var 33 procent av medlemmarna som varit föremål för någon arbetsmarknadspolitisk åtgärd, vilket är en minskning med sex procentenheter jämfört med situationen för ett år sedan. Det vanligaste är att man varit föremål för en sådan åtgärd i upp till ett år sammantaget under de senaste fem åren, men nio procent av medlemmarna hade varit sysselsatta i någon åtgärd i minst ett år under perioden.

Inställning till arbetet

Tabell 7. Frågor med anknytning till arbetet: Är du i allt väsentligt nöjd eller missnöjd med...(balansmått av andelen nöjda minus missnöjda)

	Hösten 1998	Våren 1998	Hösten 1997	Våren 1997	Hösten 1996	Våren 1996	Hösten 1995	Våren 1995
...nuvarande lön/inkomst?	-11	-2	-11	- 20	+ 6	- 10	- 8	- 12
...den fackliga verksamheten på arb.platsen?	-1	+9	0	- 3	- 15	- 2	+ 9	+ 1
...nuvarande arbete?	+81	+79	+76	+ 80	+ 80	+ 71	+ 75	+ 80
...kamratskapen på arb.platsen?	+89	+92	+94	+ 86	+ 92	+ 88	+ 93	+ 92
...nuvarande arbetsgivare?	+66	+65	+62	+ 69	+ 61	+ 60	+ 71	+ 72
...hur dina yrkeskunskaper tas till vara?	+71	+69	+72	+ 73	+ 73	+ 65	+ 69	+ 64

Genomgående är medlemmarna mycket nöjda med sitt arbete. De är däremot negativa till nuvarande lön/inkomst och den fackliga verksamheten på arbetsplatsen. När det gäller den fackliga verksamheten ska dessutom noteras att drygt var tredje medlem inte vet om de ska vara nöjda eller missnöjda med den.

Det är svårt att utläsa någon trend i ovanstående tabell. Det som främst förändras är inställningen till lönen - den varierar en del, sannolikt till en del beroende på när den senaste lönerevisionen gjordes.

4. Facket

Tabell 8. Är du i allt väsentligt nöjd eller missnöjd med Byggnads när det gäller...(balansmått av andelen nöjda minus andelen missnöjda, procent)

	Hösten 1998	Våren 1998	Hösten 1997	Våren 1997	Hösten 1996	Våren 1996	Hösten 1995	Våren 1995
...förhandlingar om löner?	-19	-5	-10	- 5	- 8	- 7	+ 1	- 11
...arbetarskydd/miljö?	+24	+37	+39	+ 38	+ 37	+ 43	+ 40	+ 43
...studieaktiviteter?	+20	+22	+21	+ 21	+ 22	+ 23	+ 23	+ 24
...a-kassans verksamhet?	+27	+38	+31	+ 34	+ 24	+ 32	+ 27	+ 24
...försäkringar?	+46	+52	+52	+ 50	+ 51	+ 60	+ 50	+ 55
...information i fackliga frågor?	+22	+23	+19	+ 29	+ 15	+ 23	+ 22	+ 25
... tidningen Byggnadsarbetaren?	+78	+77	+81	+ 81				
...utåtriktad opinionsbildning?	+3	+6	-3	+ 6	- 2	- 3	+ 1	+ 1
...avdelningens service?	+29	+36	+33	+ 36	+ 33	+ 40	+ 40	+ 43
...förbundets verksamhet i sin helhet?	+19	+29	+27	+ 27	+ 16	+ 20	+ 29	+ 24

Det senaste halvåret har medlemmarna blivit mindre nöjda med förbundet i så gott som alla avseenden. Den största negativa utvecklingen har löneförhandlingarna råkat ut för, där är det hela 19 procent fler missnöjda än nöjda. Likaså har förbundets verksamhet i sin helhet och inställningen till arbetslöshetskassan blivit mer negativ än för ett halv år sedan. Med något undantag när är medlemmarna mindre nöjda med förbundets olika verksamheter än de varit någon gång tidigare.

Mest nöjd är medlemmarna med tidningen Byggnadsarbetaren och försäkringsverksamheten.

5. Politiken

Tabell 9. Är du i allt väsentligt nöjd eller missnöjd med regeringen när det gäller.... (balansmätt avseende andelen nöjda minus andelen missnöjda, procent)

	Hösten 1998	Våren 1998	Hösten 1997	Våren 1997	Hösten 1996	Våren 1996	Hösten 1995	Våren 1995
... att bekämpa arbetslösheten?	-65	-68	- 77	- 89	- 87	- 80	- 81	- 78
...villkoren för bostadsbyggandet?	-62	-63	- 65	- 72	- 67	- 67	- 41	- 62
...att göra skatterna rättvisa?	-55	-67	- 67	- 73	- 69	- 66	- 63	- 69
...pensionärernas villkor?	-44	-44	- 56	- 61	- 53	- 53	- 53	- 53
...barnfamiljernas villkor?	-39	-48	- 57	- 69	- 66	- 61	- 56	- 70
...att få ordning på landets ekonomi?	+4	0	- 24	- 44	- 41	- 42	- 39	- 70
...EU-politiken?	-60	-60	- 63	- 75	- 67	- 66	- 69	--
...helheten i politiken?	-31	-35	- 57	- 76	- 64	- 53	- 55	- 63

Först som sist ska konstateras att missnöjet med regeringspolitiken fortfarande är stort. Med början för ett och ett halvt år sedan har ändå missnöjet avtagit. Våren 1997 var det 89 procent fler som var missnöjda än det var som var nöjda med bekämpningen av arbetslösheten, i dag är det 65 procent. Då var det 44 procent fler som var missnöjda än det var som var nöjda med den ekonomiska politiken, i dag är det 4 procent fler som är nöjda än missnöjda. Det var 76 procent fler missnöjda än nöjda med helheten i politiken, idag är det 31 procent. På de flesta områden är det en markant förbättring således. Det går dessutom att se en trendmässig förbättring genom ett flertal undersökningar.

6. Branshmässig rörlighet

Tabell 10. Kan du tänka dig att arbeta utanför byggbranschen? (procent)

	Hösten 1998	Våren 1998	Hösten 1997	Våren 1997	Hösten 1996	Våren 1996	Hösten 1995	Våren 1995
Ja	70	69	73	71	72	67	67	64
Nej	17	21	15	17	16	22	20	21
Vet ej	12	20	12	11	11	12	13	15
TOTALT	100	100	100	100	100	100	100	100

Det har återigen blivit färre som inte kan tänka sig att arbeta utanför byggbranschen. Det är emellertid mycket svårt att hävda att det är någon särskild trend. Tvärtom är det hela tiden omkring sju av tio som kan tänka sig att arbeta utanför byggbranschen.

7. Framtidstro

Framtida arbete

Tabell 11. Tror du att du kommer att ha ett arbete om sex månader? (procent)

	Hösten 1998	Våren 1998	Hösten 1997	Våren 1997	Hösten 1996	Våren 1996	Hösten 1995	Våren 1995
Ja	66	65	54	57	53	56	52	51
Nej	7	8	14	9	12	12	9	10
Vet ej	28	27	31	32	35	32	39	39
TOTALT	100	100	100	100	100	100	100	100

Sedan våren 1998 har det blivit en betydligt större andel av medlemmarna som har tilltro till att ha ett arbete om sex månader. Från att ha varit drygt hälften till för något år sedan är det nu två av tre som tror att de ska ha ett arbete.

Tabell 12. Tror du att det kommer att bli lättare eller svårare att få ett arbete inom byggbranschen under det kommande året? (procent)

	Hösten 1998	Våren 1998	Hösten 1997	Våren 1997	Hösten 1996	Våren 1996	Hösten 1995	Våren 1995
Lättare	32	22	13	7	11	9	12	12
Svårare	14	16	32	39	44	43	32	34
Varken lättare eller svårare	38	47	42	41	31	36	41	39
Vet ej	17	15	12	12	14	11	14	14
TOTALT	100	100	100	100	100	100	100	100

För andra gången sedan vi började göra mätningar av framtidstron är det fler som tror att det blir lättare än det är som tror att det blir svårare att få ett arbete inom byggbranschen det närmaste året. Andelen som tror att det blir lättare har ökat från 13 till 32 procent på ett år och andelen som tror att det blir svårare har minskat från 32 till 14 procent.

Löner

Tabell 13. Tror du att byggnadsarbetare kommer att få större eller mindre löneökningar under det kommande året än andra löntagare? (procent)

	Hösten 1998	Våren 1998	Hösten 1997	Våren 1997	Hösten 1996	Våren 1996	Hösten 1995	Våren 1995
Större	12	6	4	3	3	2	5	2
Mindre	29	37	42	49	44	51	43	49
Varken större eller mindre	42	42	39	34	37	35	38	34
Vet ej	17	15	14	12	17	12	14	14
TOTALT	100	100	100	100	100	100	100	100

Det vanligaste svaret på frågan om det kommande årets lönehöjningar att de kommer att bli varken större eller mindre än för andra löntagare. Det finns en trend att man i allt mindre utsträckning förväntar sig mindre löneökningar än andra.

Egen ekonomi

Tabell 14. Tror du att din ekonomi kommer att vara bättre eller sämre om ett år jämfört med nu? (procent)

	Hösten 1998	Våren 1998	Hösten 1997	Våren 1997	Hösten 1996	Våren 1996	Hösten 1995	Våren 1995
Bättre	19	19	16	15	12	17	15	16
Ungefär lika som nu	51	56	49	43	33	39	38	32
Sämre	11	13	17	46	34	28	28	33
Vet ej	18	13	18	1	20	15	19	18
TOTALT	100	100	100	100	100	100	100	100

Det har aldrig varit så få som trott på försämringar av den egna ekonomin som det är i den senaste undersökningen. Uppenbart uppfattar byggnadsarbetarna de senaste årens försämringar i ekonomin som en period man har bakom sig. Trendbrottet i det avseendet kom för ett år sedan, då det var betydligt färre som trodde på försämringar av den egna ekonomin. Nu ska man kunna uppnå åtminstone samma standard som året innan.

Det är allt färre medlemmar som uppfattar att de fått en försämrad ekonomi under det senaste året. Det är nu 23 procent som upplever att de fått en försämring jämfört med en tredjedel för ett halvår sedan. 24 procent anser att de fått en bättre ekonomi jämfört med 19 procent för halvår sedan.

Filnamn: Medlemsenk
Katalog: C:\WINDOWS\Skrivbord
Dokumentmall: C:\Program\Microsoft Office\Mallar\Normal.dot
Titel: BYGGNADS
Angående:
Författare: Byggnads
Nyckelord:
Kommentarer:
Datum: 98-12-03 14:17
Version: 4
Senast sparad: 98-12-03 17:35
Senast sparad av: Byggnads
Total redigeringstid: 89 minuter
Senast utskrivet: 99-01-12 12:12
Vid senaste fullständiga utskrift
Antal sidor: 11
Antal ord: 2 040 (cirka)
Antal tecken: 11 633 (cirka)